

PROTOKÓŁ nr 43
z posiedzenia
Komisji Rozwoju Miasta
Rady Miejskiej w Radomiu
z dnia 20 kwietnia 2023 r.

Na posiedzeniu obecni byli Członkowie Komisji oraz zaproszeni Goście wg listy obecności, która stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Posiedzenie otworzył i na nim Przewodniczył pan Tomasz Gogacz Przewodniczący Komisji, który powitał wszystkich Członków Komisji oraz zaproszonych Gości.

Porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu nr 42 z posiedzenia Komisji.
2. Rewitalizacja Zamku Królewskiego w Radomiu.
3. Sprawy różne.

Porządek dzienny posiedzenia został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 1 . Protokół nr 42 został przyjęty jednogłośnie (5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się).

Ad. 2. **Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz** poprosił o zapranie głosu pana Jarosława Kowalika. **Pan Jarosław Kowalik** poinformował, że Kolegium Odbudowy Zamku Królewskiego w Radomiu działa już ponad 7 lat. Sześć lat temu Rada Miejska przyjęła niemal jednogłośnie stanowisko (przy dwóch głosach wstrzymujących się) dotyczące wsparcia dla rewitalizacji zamku królewskiego. Wtedy też sprawa nabrała nowego tempa. Kolegium podjęło rozmowy z prezydentem, aby na początku wymienić o podobnej wartości działki, na której znajduje się zamek. Niestety nie doszło to do skutku ponieważ miasto nie miało wtedy atrakcyjnych terenów, które mogłoby zaoferować. Ówczesny ksiądz biskup Tomasiak zaakceptował program rewitalizacji. Podczas spotkania prezydenta Radosława Witkowskiego oraz ówczesnego zastępcy prezydenta Konrada Frysztaka z księdzem biskupem stanowisko to zostało potwierdzone by rozpocząć tę rewitalizację i że Kuria wyraża zgodę na podjęcie rozmów o zamianie czy wykupie tej nieruchomości. Ponieważ miasto nie mogło nic zaproponować na tyle atrakcyjnego o podobnej wartości w związku z tym Kolegium zaczęło się starać o sfinansowanie całej tej transakcji z rezerwy budżetowej premiera. Wtedy wsparł Kolegium ówczesny marszałek Adam Bielan, który rozmawiał z premierem na ten temat. Kolegium również korespondowało z premierem Morawieckim. Przedstawiona została premierowi historia zamku i Radomia oraz zasadność tej rewitalizacji. Premier zaakceptował ten program i zobowiązał się do przekazania wtedy kwoty 2 000 000,00 zł., bo taka była szacunkowa wartość tej nieruchomości. Nieruchomość to jest budynek główny – 400 m² plus działka. Za te pieniądze, które otrzymałby kościół miała być wyremontowana kamienica obok, która też jest własnością parafii i tam później miała być przeniesiona plebania. Miasto zyskałoby w ten sposób dwie rzeczy: nieruchomość, a miasto Kazimierzowskie odremontowaną za te pieniądze kamienicę. Wtedy tę propozycję ksiądz biskup zaakceptował z korzyścią dla miasta i dla kościoła, a w czasie kiedy trwałby ten remont tej kamienicy Kolegium prowadziłoby badania archeologiczne. Badania już były prowadzone jednak w ograniczonym zakresie i trzeba przeprowadzić badania w drugiej części ówczesnej pierwszej kondygnacji (dzisiaj

piwnice). Badania architektoniczne po skuciu tynków pozwalałyby na zbadanie czy nie ma tam cennych fresków lub też innych malowideł natomiast badania archeologiczne musiałyby pokazać gdzie znajdowały się krużganki. Kolegium przygotowało program badań archeologicznych i architektonicznych, który został zaakceptowany przez konserwatora zabytków i zostały podpisane porozumienia z kadrą naukową, która sprawowałaby nadzór nad tymi badaniami. Na tym etapie do Rady Programowej Kolegium został zaproszony pan prof. Kadłuczka (Politechnika Krakowska), który zgodził się objąć funkcję przewodniczącego Rady Programowej. Drugą osobą, którą Kolegium poprosiło o wsparcie była prof. Maria Lewicka z Politechniki Warszawskiej, która jest bardzo doświadczona w rewitalizacji zamków. Po tych badaniach archeologicznych i architektonicznych będzie można określić czy więcej zachowało się i jest możliwość zrewitalizowania w gotyku czy w renesansie. Kolegium skłania się do rewitalizacji zamku w stylu renesansowym ponieważ w opinii Kolegium rewitalizacja zamku w stylu gotyckim jest niemożliwa (w stylu gotyckim należałoby odtwarzać wszystkie ściany w „oryginalnych” czerwonych ceglach, a wszystkie te mury, które dzisiaj pozostały nie nadają się do odsłonięcia. To co można było odsłonić już zostało odsłonięte). Profesorka Lewicka przygotowała opracowanie na temat tego jak dzisiaj powinien wyglądać zrewitalizowany zamek. Zamek zawsze był dominantą na starym mieście i nic nie mogło być wyższe i większe niż zamek. W związku z tym, że Fara była przebudowywana kilka razy i podnoszony był dach Fary dzisiaj projekt musiałby zakładać, że szczyt zrewitalizowanego zamku musiałby być na tej samej wysokości co szczyt Fary (na pewno nie niższy). Czyli po odbudowie trzeciej kondygnacji można by to wyregulować wysokością poddasza, tak aby szczyt zrównał się ze szczytem Fary. To nie jest oczywiście zgodne z oryginałem, ale nie ma innego wyjścia na tę chwilę. Przed czterema laty Kolegium zorganizowało konferencję w Resursie Obywatelskiej gdzie pan prof. Kadłuczka wygłosił swój referat, w którym przedstawił różne formy rewitalizacji jakie są w Europie przeprowadzane. Jeżeli chodzi o próby przeniesienia tej własności to sprawa wygląda następująco: działka, która jest naprzeciwko zamku została przekazana parafii w zamian za przeniesienie własności zamku na rzecz miasta – to się nie stało. Nie zostało to wpisane w umowę przeniesienia tej własności i sprawa „ucichła”. Bonifikata, która była wtedy przez Wojewodę udzielona za przeniesienie własności tej działki, która jest naprzeciwko, po drugiej stronie ul. Wałowej wynosiła 90%. Ponieważ sprawa nie została przez miasto dopilnowana dzisiaj jest po prostu przedawniona i nie ma w zasadzie o czym mówić. Dzisiaj sprawy się mają tak, że kościół jest właścicielem tej działki. Miasto jeżeli chce przystąpić w ogóle do jakichś działań musi być właścicielem tej nieruchomości, a to dlatego że wszystkie działki wokół są miejskie. Kamienica Starościńska, która jest częścią zamku też jest własnością miasta. W związku z tym żeby to scalić wszystko w jednym ręku właścicielskim musi być Gmina Miasta Radomia właścicielem wszystkiego. Inną sprawą jest kwestia podmiotu, który będzie operatorem. Kolegium proponowało żeby to było Muzeum Zamku czy Europejskie Centrum Demokracji Szlacheckiej na bazie konstytucji Nihil novi. Operatorem byłby podmiot powołany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Gminę Miasta Radomia i Urząd Marszałkowski. Ministerstwo dlatego, że ma ono w swoich zasobach ogromny potencjał wystawienniczy później w muzeum, a Urząd Marszałkowski ze względów finansowych. Przed trzema laty zostało podpisane z marszałkiem Struzikiem porozumienie, w którym zobowiązuje się do sfinansowania tejże rewitalizacji ze środków własnych, ze środków unijnych. To porozumienie jest obowiązujące. W związku z tym jest zagwarantowane te 2 000 000,00 zł od premiera z rezerwy budżetowej na przeniesienie własności (Marszałek Bielan cały czas to potwierdza), zagwarantowane jest finansowanie samej rewitalizacji ze środków

marszałkowskich. Podstawowym problemem jest to żeby Gmina Miasta Radomia zechciała przenieść własność na siebie czyli kupić tę nieruchomość za pieniądze z budżetu. Żeby tak mogło się stać to Prezydent musi wystąpić do Rady Miejskiej z takim zapisem w budżecie miejskim by na tej podstawie te pieniądze z budżetu państwa zaadresowane trafiły właśnie na ten cel, a nie inny. **Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz** powiedział, że nie jest to takie trudne, zaplanowanie w budżecie np. 1 000,00 zł na ten cel i w związku z tym pozyskanie środków zewnętrznych. **Pan Jarosław Kowalik** powiedział, że kilkakrotnie występował z pismem w tej sprawie do prezydenta z wnioskiem o wpisanie jakiegokolwiek kwoty żeby pod tym tytułem można było wystąpić do rezerwy budżetowej, do pana premiera o te środki.

W momencie kiedy ks. biskup Tomasiak odszedł na emeryturę Kolegium udało się do ks. biskupa Stolarczyka z zapytaniem czy te wcześniejsze uzgodnienia pozostają aktualne. Ksiądz biskup Stolarczyk potwierdził, że skoro ks. biskup Tomasiak taką aprobatę wyraził to on oczywiście też wyraża aprobatę do podjęcia działań w tym temacie.

We wszystkich badaniach rynków turystycznych pierwszym magnesem turystycznym jest zamek. Jeżeli jest zamek w mieście to on generuje automatycznie za sobą ruch turystyczny.

Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz powiedział, że rewitalizacja zamku jest bardzo dobrym pomysłem. Skoro można pozyskać środki państwa, to warto spróbować zrobić coś dla tego miasta.

Kierownik Biura Rewitalizacji Marzena Kędra powiedziała, że odniesie się do modelu finansowania, bo pan Kowalik przywołał informację, że zagwarantowana jest kwota na remont z rezerwy budżetu Prezesa Rady Ministrów, ale też mówił o tym, że ma zarezerwowane środki u Marszałka. Szkoda, że na etapie przygotowywania Gminnego Programu Rewitalizacji nie zostało to ujęte dlatego, że o środki na rewitalizację mogą sięgać te przedsięwzięcia, które są wpisane do GPR, a z kolei sam Program jest w ewidencji programów rewitalizacji prowadzonej przez Urząd Marszałkowski. Jeżeli ta umowa będzie przestrzegana na etapie konkursu no to przedsięwzięcia Kolegium tam niestety nie ma. Nabór był prowadzony w zeszłym roku, ta informacja była powszechnie dostępna. Niestety tego przedsięwzięcia tam nie ma w związku z tym nie wie czy to będzie ścieżka pozakonkursowa dla finansowania tego przedsięwzięcia czy będzie to ścieżka konkursowa. Kolejną możliwość finansowania inwestycji w obiektach wpisanych do rejestru zabytków dawał „Polski Ład”, ale tam nabór zakończył się 31 marca tego roku. Są też środki od konserwatora zabytków na prace restauratorskie, ale tam muszą być przeprowadzone badania archeologiczne i musi być pozwolenie konserwatorskie na wykonanie tych prac, a więc musi być cała dokumentacja, a Kolegium tej dokumentacji nie ma. Kierownik dodała, że pamięta jak uczestniczyła wiele lat temu w spotkaniu dotyczącym odbudowy zamku kiedy to mówiono o kwerendzie w Szwecji i poszukiwaniu źródeł jak ten zamek wyglądał żeby było wiadomo co ma być odbudowane, bo tak naprawdę to chyba nie bardzo wiadomo co ma być odbudowane. Kierownik zapytała czy ta kwerenda się odbyła. **Pan Jarosław Kowalik** odpowiedział, że nie. **Kierownik Biura Rewitalizacji Marzena Kędra** dodała, że trzeba mieć świadomość, że ubiegając się o dofinansowanie z funduszy zewnętrznych to trzeba dysponować gotową dokumentacją, kosztorysem żeby móc te rzeczy przedstawić do wniosku o dofinansowanie. Chyba, że jest mowa o modelu pozakonkursowym, ale tych uzgodnień nie zna. **Pan Jarosław Kowalik** odniósł się do kwerendy. Przedstawiciele Kolegium próbowali rozmawiać ze stroną Szwedzką, która stwierdziła, że mogą przyjechać i badać ich archiwa, ale na własny koszt. Kolegium oszacowało, że taki trzymiesięczny wyjazd dla dwóch osób kosztował by

około 500 000,00 zł i nie ma żadnej gwarancji, że cokolwiek się znajdzie. Po konsultacjach z gronem profesorskim zdecydowano, że to w zasadzie nie ma większego sensu dlatego, że nie uzyskano by z tych kwerend żadnych szczegółów a przynajmniej większych niż te które są znane i co uzyskano by z badań archeologicznych i architektonicznych. Po pierwsze wszystkiego można się dowiedzieć tutaj poprzez te badania, a po drugie wszystkie zamki były w tym samym stylu (renesansowym) przebudowywane. Jeżeli chodzi o samą bryłę to sprawa jest oczywista. Zarys jest znany, wiadomo, że nie ma trzeciej kondygnacji, wysokość dachu jest łatwa do policzenia. **Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz** zapytał o wizualizację zamku. **Pan Jarosław Kowalik** odpowiedział, że to jest dzieło artystyczne.

Diecezjalny Konserwator Zabytków ks. Michał Krawczyk powiedział, że jeżeli będzie konkretna oferta to wtedy będzie ona rozważana. Do tej pory strona kościelna nie otrzymała żadnej konkretnej oferty na piśmie żeby ksiądz biskup mógł rozważyć kwestię sprzedaży, przeniesienia własności. **Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz** zwrócił uwagę na to, że pan Kowalik mówił, iż były ustalenia z ks. biskupem Tomasikiem i ks. biskupem Stolarczykiem. **Diecezjalny Konserwator Zabytków ks. Michał Krawczyk** powiedział, że pan prezes przyszedł jako przedstawiciel stowarzyszenia, a diecezja czy parafia nie może przekazać własności stowarzyszeniu tylko czeka na instytucję, która będzie chciała być partnerem do rozmowy. Do tej pory strona kościelna nie otrzymała jasnej propozycji ze strony jakiegokolwiek instytucji, więc nie może się do tego odnosić. Do tej pory są deklaracje ustne i życzeniowe, więc w związku z tym trudno się wypowiedzieć tak czy nie, skoro nikt się nie zwrócił z konkretną ofertą. Do tej pory były pisma na zasadzie jakichś kurtuazyjnych propozycji, a nie były skonkretyzowane w związku z tym jak będzie konkretna propozycja to ks. biskup będzie się do tego odnosił. **Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz** powiedział, że ks. proboszcz Nowak musi gdzieś mieszkać i tam jest sprawa taka, że jest ten dom eucharystyczny z lat trzydziestych i gdyby został wyremontowany to proboszcz mógłby się tam przenieść, a tutaj można byłoby już coś dalej robić. **Pan Jarosław Kowalik** powiedział, że właśnie po to są te 2 000 000,00 zł (wówczas, bo dzisiaj byłoby to więcej) – na remont tejże kamienicy. Pan Kowalik zwrócił się do kierownik Marzeny Kędry mówiąc, że Kolegium nie mogło występować do żadnej instytucji ponieważ tylko właściciel może występować stąd zbiegi żeby miasto było właścicielem żeby mogło występować do tych wszystkich programów i wpisać się w nie. Stowarzyszenie nie może tego czynić bo nie jest właścicielem. **Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz** poprosił kierownika Biura Nabywania i Zbywania Nieruchomości Sandrę Marcinowską o wyjaśnienie procedury formalnej zakupu tej konkretnej działki. **Kierownika Biura Nabywania i Zbywania Nieruchomości Sandra Marcinowska** powiedziała, że pamięta, iż od Kolegium Odbudowy Zamku wpłynęło pismo o rozważenie zabezpieczenia środków finansowych na zakup, ale wtedy to była propozycja zabezpieczenia około 2 000 000,00 zł. i wtedy nie było takich pieniędzy. Wtedy też nie było żadnego operatu szacunkowego na tę nieruchomość. Kierownik dodała, że przedstawi ten temat swojemu przełożonemu, wystąpią o merytoryczne opinie komórek i wtedy będą wnioskować do Prezydenta o decyzję. **Dyrektor Wydział Obsługi Nieruchomości Publicznych Ludwika Seliga** powiedziała, że pojawia się też pytanie kto miałby się zająć budową tego zamku. Jaki podmiot miałby się podjąć budowy tego zamku? Faktycznie konieczne było by nabycie działki na własność aktem notarialnym i nie ma innej możliwości. Jest tylko pytanie czy na pewno Gmina Miasta Radomia musi nabywać te działkę na własność bo równie dobrze może ją nabyć skarb państwa albo marszałek. Są na rynku nieruchomości muzealne, które są we władaniu czy w posiadaniu czy we własności innych jednostek samorządu terytorialnego i może

również tym jednostkom byłoby łatwiej pozyskać środki o jakich mówił pan Kowalik. Kamienica Starościńska jest w zasobach miasta, na pewno prezydent się nie odżegnuje od badań archeologicznych, bo udostępni skwerek i grunty będące własnością Gminy Miasta Radomia natomiast sama plebania niekoniecznie musi stać się własnością gminy żeby realizować te inwestycję. Ta inwestycja na pewno powinna powstać. Pierwsze pytanie – czy na pewno Gmina Miasta Radomia? Drugie pytanie – kto powinien fizycznie zająć się odbudową? W jakiej formie miałyby to nastąpić? Jakiej jednostce miałyby to być przekazane do zarządzania? Czy to na pewno musi być Gmina Miasta Radomia? **Pan Jarosław Kowalik** odpowiedział, że Gmina Miasta Radomia powinna być właścicielem dlatego, że nikt bardziej tego nie dopilnuje, bo nie jest tu mowa o perspektywie 5 czy 10 lat tylko jest mowa o tym, że będzie to już na wieki miasta. W związku z tym miasto najlepiej będzie o to dbało, bo w największym interesie miasta będzie żeby to funkcjonowało tak jak powinno funkcjonować. Pamiętać należy, że wszystkie działki wokół są miasta, więc trudno żeby jakiś podmiot będzie w środku właścicielem jednej działki. **Dyrektor Wydział Obsługi Nieruchomości Publicznych Ludwika Seliga** powiedziała, że to akurat nie jest argument. Tak funkcjonuje cały rynek.

Przewodniczący Komisji Tomasz Gogacz podziękował wszystkim za obecność i powiedział, że komisja powróci do tego tematu. Poprosił członków Komisji żeby Komisja zajęła jakieś stanowisko w tej sprawie planując budżet na 2024 rok.

Ad. 3. Nie było spraw.

W związku z wyczerpaniem porządku **Przewodniczący Komisji** podziękował wszystkim za przybycie i zamknął posiedzenie.

Na tym protokół zakończono.

Przewodniczący Komisji

Tomasz Gogacz

Protokołowała:
Sylwia Sykuła